

The Holy See

KATEHEZA PAPE FRANJENA OPĆOJ AUDIJENCIJI Srijeda, 25. studenoga 2020. [\[Multimedia\]](#)

Molitva prve Crkve

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Prvi koraci Crkve u svijetu odvijali su se u ritmu molitve. Apostolski spisi i velika naracija *Djela apostolskih* dočaravaju nam sliku Crkve na putu, djelatne Crkve, koja u molitvenim sastancima nalazi temelj i poticaj za apostolsko djelovanje. Slika prve zajednice u Jeruzalemu je referentna točka za sva druga kršćanska iskustva. U knjizi *Djela apostolska* Luka piše: „Bijahu postojani u nauku apostolskom, u zajedništvu, lomljenju kruha i molitvama“ (2, 42). Zajednica postojana u molitvi.

Ovdje nalazimo četiri bitne značajke crkvenog života: prva je slušanje učenja apostolâ, druga čuvanje uzajamnog zajedništva, treća lomljenje kruha, a četvrta molitva. One nam dozivaju u pamet da sam život Crkve ima smisla ako ona ostane čvrsto sjedinjena s Kristom, to jest u zajedništvu, u njegovoj Riječi, u euharistiji i molitvi. To je način na koji se mi sjedinjujemo s Kristom. Propovijedanje i kateheza svjedoče Učiteljeve riječi i djela; stalno traženje bratskog zajedništva čuva nas od egoizama i partikularizama; lomljenje kruha ostvaruje sakrament Isusove prisutnosti u našoj sredini: on neće biti nikada odsutan, u euharistiji je upravo On. On živi i hodi s nama. I, na kraju, molitva, koja je prostor dijaloga s Ocem, po Kristu u Duhu Svetomu.

Sve ono što u Crkvi raste izvan tih „koordinata“ je bez temelja. Da bismo prosudili neku situaciju moramo se zapitati kako, u toj situaciji, stojimo s te četiri koordinate: propovijedanje, stalno traženje bratskog zajedništva – ljubav, lomljenje kruha – to jest euharistijski život – i molitva. Svaku se situaciju treba prosuditi u svjetlu tih četiriju koordinata. Ono što ne ulazi u te koordinate lišeno je crkvenosti, nije crkveno. Bog je taj koji čini Crkvu, a ne bučna djela. Crkva nije tržište; Crkva nije skupina poduzetnika koji se upuštaju u novi pothvat. Crkva je djelo Duha Svetoga, kojeg nam je Isus poslao da nas okupi. Crkva je upravo djelo Duha u kršćanskoj zajednici, u zajedničkom

životu, u euharistiji, u molitvi, uvijek. I sve ono što izlazi izvan tih koordinata je lišeno temelja, to je poput neke kuće sagrađene na pijesku (usp. Mt 7, 24-27). Bog je taj koji čini Crkvu, a ne bučna djela. Isusova riječ ispunjava smislom naše napore. Budućnost svijeta se izgrađuje u poniznosti.

Ponekad me obuzme silna žalost kad vidim neku zajednicu koja, s dobrom voljom, krene krivim putem jer misli da Crkvu čine skupovi, kao da je to politička stranka: većina, manjina, što misli ovaj, što misli onaj... „To je kao neka sinoda, sinodski put kojim nam je ići“. A ja se zapitam: gdje je Duh Sveti? Gdje je molitva? Gdje je zajednička ljubav? Gdje je euharistija? Bez te četiri koordinate Crkva postaje ljudsko društvo, politička stranka – većina, manjina –, promjene se poduzimaju kao da je to neko poduzeće, za većinu ili manjinu... Ali nema Duha Svetoga. A prisutnost Duha Svetoga je zajamčena upravo s te četiri koordinate. Da bismo ocijenili je li neka situacija crkvena ili ne moramo se zapitati postoje li te četiri koordinate: zajednički život, molitva, euharistija... [propovijedanje], kako se život odvija u te četiri koordinate. Ako nema toga, nema Duha, a ako nema Duha mi ćemo biti lijepa humanitarna udruga, dobrotvorna udruga, pa i, nazovimo to tako, crkvena stranka, ali nema Crkve. I zato Crkva ne može rasti zbog tih stvari: ona ne raste po prozelitizmu, kao svako poduzeće, ona raste po privlačnosti. A otkud ta privlačnost? Od Duha Svetoga. Ne zaboravimo nikad ove riječi Benedikta XVI.: „Crkva ne raste po prozelitizmu nego po privlačnosti“. Gdje nema Duha Svetoga, koji je onaj koji privlači Isusu, tamo nema Crkve. Postoji, istina, lijepi klub prijatelja s dobrim namjerama, ali nema Crkve, nema sinodalnosti.

Čitajući Djela apostolska otkrivamo, dakle, kako su moćni pokretač evangelizacije bili *molitveni sastanci*, gdje oni koji na njima sudjeluju izravno doživljavaju Isusovu prisutnost i dodir Duha. Članovi prve zajednice – ali to vrijedi uvijek, pa i za nas danas – shvaćaju da povijest susreta s Isusom nije završila u trenutku uzašašća, nego se nastavlja u njihovu životu. Dok pripovijedaju o onome što je rekao i činio Gospodin – slušanje Riječi –, dok mole da uđu u zajedništvo s njim, sve postaje živo. Molitva ulijeva svijetlost i toplinu: darom Duha u njima se rađa gorljivost.

U vezi s tim u *Katekizmu* postoji vrlo jezgrovit izraz, a glasi ovako: „Duh Sveti [...] Crkvu u molitvi podsjeća na Krista, vodi je k cjelovitoj Istini i stvara nove obrasce koji će izraziti nedokučivo otajstvo Krista na djelu u životu, u sakramentima i u poslanju njegove Crkve“ (br. 2625). To je djelo Duha u Crkvi: *podsjećati na Isusa*. Sâm Isus je to rekao: on će vas poučavati i dozivati vam u pamet. Poslanje je ovo: *podsjećati na Isusa*, ali ne kao neka vježba pamćenja. Kršćani, dok kroče putovima poslanja, podsjećaju na Isusa dok ga čine iznova prisutnim; i od njega, od njegova Duha, dobivaju poticaj da idu, da naviještaju, da služe. U molitvi kršćanin uranja u otajstvo Boga koji ljubi svakoga čovjeka, onoga Boga koji želi da se evanđelje navijesti svima. Bog je Bog za sve, a u Isusu svaki zid podjele je jednom zasvagda srušen: kao što kaže sveti Pavao, On je naš mir, to jest onaj „koji od dvoga učini jedno“ (Ef 2, 14). Isus je tvorac jedinstva.

Tako se život prve Crkve odvija u ritmu stalnih slavlja, okupljanja, molitava, bilo zajedničkih bilo osobnih, koji se nižu jedni za drugim. A Duh je taj koji daje snagu propovjednicima koji kreću na put i koji iz ljubavi prema Isusu plove morima, izlažu se opasnostima, izvrgavaju poniženjima.

Bog daruje ljubav, Bog traži ljubav. To je mistični korijen svega vjernikova života. Prvi kršćani u molitvi, ali i mi koji dolazimo nekoliko stoljeća kasnije, svi živimo isto iskustvo. Duh oživljava sve. A svaki kršćanin koji se ne boji posvetiti vrijeme molitvi može ponoviti s apostolom Pavlom: „Živim, ali ne više ja, nego živi u meni Krist. A što sada živim u tijelu, u vjeri živim u Sina Božjega koji me ljubio i predao samoga sebe za mene“ (*Gal 2, 20*). Molitva ti upravo to doziva u svijest. Samo u tišini klanjanja doživljava se svu istinu tih riječi. Moramo iznova vratiti osjećaj za klanjanje. Klanjati se, klanjati se Bogu, klanjati se Isusu, klanjati se Duhu. Otac, Sin i Duh: klanjati se. U tišini. Molitva klanjanja je molitva koja nam daje upoznati Boga kao početak i svršetak čitave povijesti. A ta molitva je živi oganj Duha koji daje snagu svjedočenju i poslanju. Hvala.